

Suwerenność albo Bezpieczeństwo: Cena Przetrwania

Analiza geopolityczna na podstawie
'Oni albo my' Piotra Plebaniaka.

Piotr Plebaniak

PRZETRWANIE TAJWANU

KONFRONTACJA STANÓW
ZJEDNOCZONYCH I CHIN

ORAZ KONIEC PIĘCIU STULECI
DOMINACJI ZACHODU

BOBOTO HONO

SILIEON COLD

Mocarstwa odbierają suwerenność zarówno wrogom, jak i sojusznikom. To gorzka pigułka, którą muszą przełknąć narody aspirujące do przetrwania.

W świecie hierarchii silniejszy decyduje. Wzniosłe ideały, takie jak samostanowienie narodów, są często tylko narzędziami zarządczymi na Wielkiej Szachownicy.

Hierarchia Siły i Złudzenie Niezależności

PRAWIDŁO GRY:

Każdy, kto ma siłę, trzyma konkurentów w dole.

POLSKI KONTEKST:

Silne państwa Europy (Niemcy, Francja) pilnują Polski. One same są trzymane w ryzach przez globalnego hegemoną – USA.

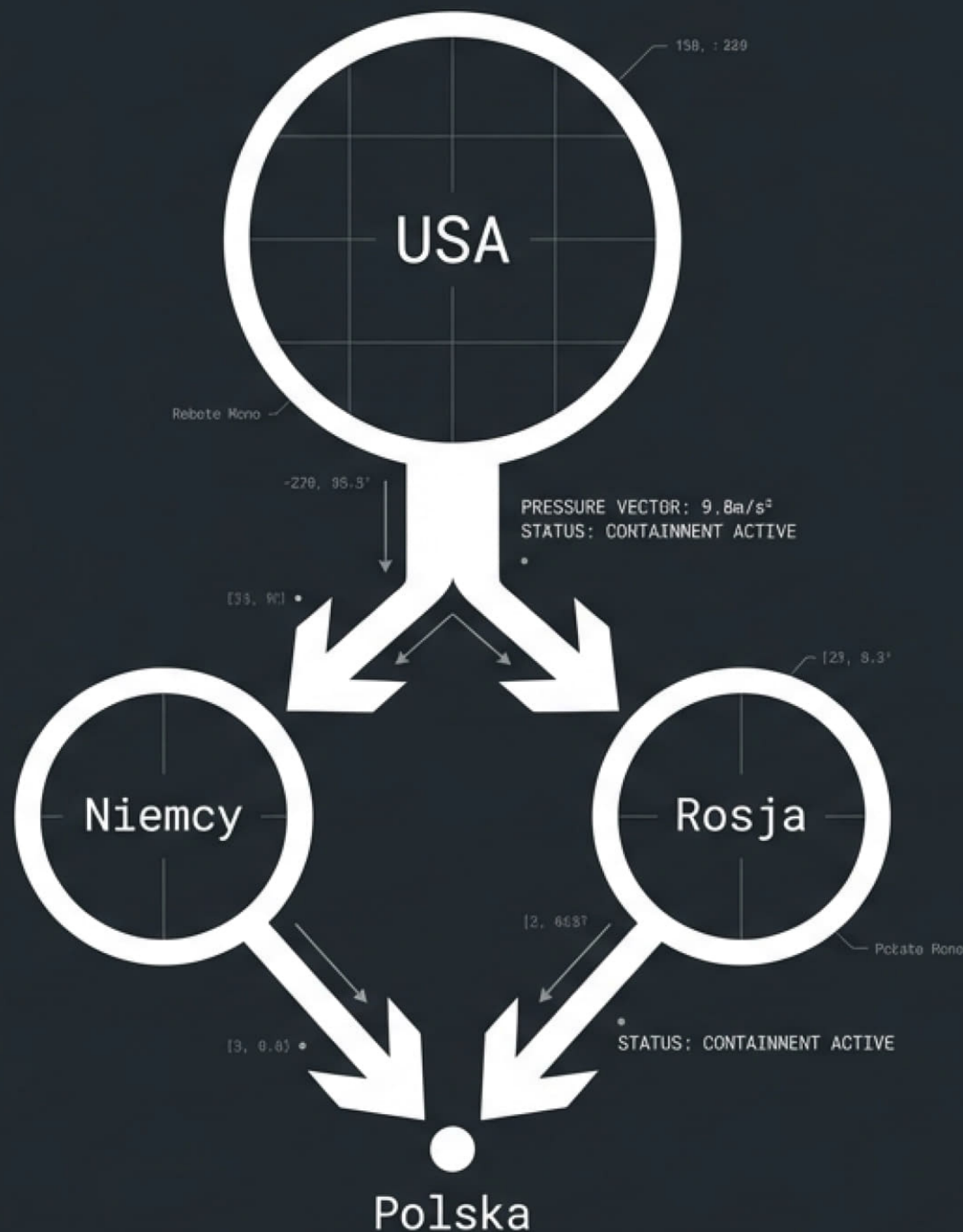
ROLA AMERYKI:

Bez USA, trzymającego w szachu Rosję i Niemcy, Polska traci szansę na realną autonomię.

WNIOSEK:

Obecność "globalnego policjanta" jest dla nas niezbędna. Upadek hegemonii USA czy wzrost znaczenia BRICS to dla Polski scenariusze katastrofalne, a nie wyzwolenie.

CLASSIFIED: TAIPEI EVACUATION 1979

Studium Upadku: Gdy Sojusznik Odchodzi

1971: ONZ

Republika Chińska (Tajwan) zostaje usunięta z ONZ na rzecz Pekinu. Utrata legitymizacji międzynarodowej.

1979: ZDRADA

Prezydent Jimmy Carter przenosi uznanie dyplomatyczne do ChRL. Zerwanie traktatu o wzajemnej obronie.

SAMOTNOŚĆ

"Niezatapialny lotniskowiec Zachodu" został porzucony. US Army wyjeżdża. Przeciwno potęgze kontynentalnych Chin, Tajwan został sam.

DECYZJA: Prezydent Chiang Ching-kuo rozumie, że konwencjonalna armia nie wystarczy. Tajwan potrzebuje ostatecznej polisy ubezpieczeniowej.

Strategia Rozpaczy: "Będziemy Jeść Trawę"

- **LOGIKA ODSTRASZANIA**

- Zapożyczona od premiera Pakistanu: "Będziemy jeść trawę, ale bombę mieć musimy".

- **INSTYTUT (INER)**

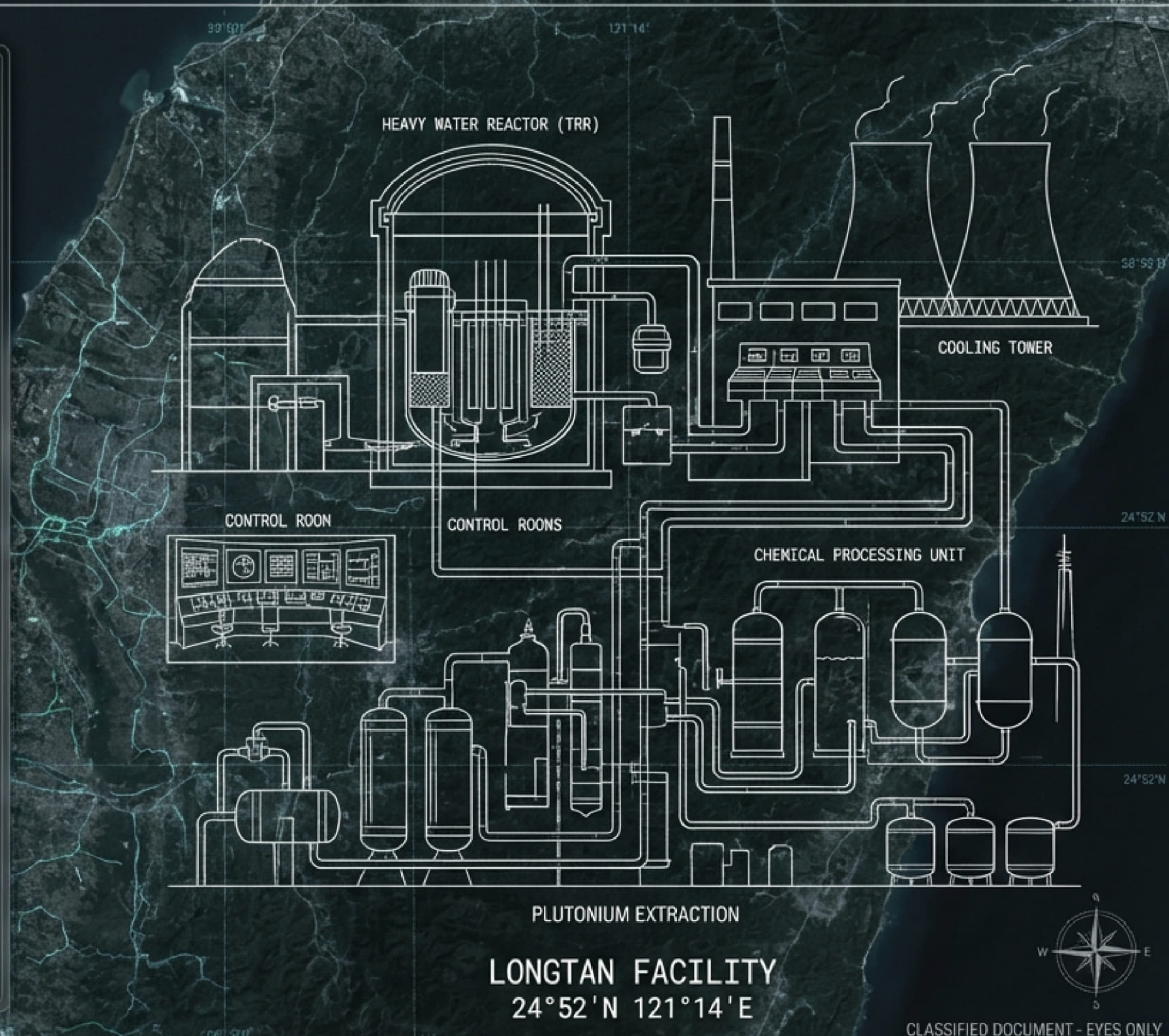
- Tajny ośrodek w Longtan, 60 km od Tajpej. Serce programu przetrwania.

- **TECHNOLOGIA**

- Tajwański Reaktor Badawczy (TRR) oparty na ciężkiej wodzie. Idealny do produkcji plutonu, prostszego w obróbce niż uran.

- **MODEL IZRAELSKI**

- Maskarada. Falszywe ściany, przemalowane rury, ukryte laboratoria. Działania 24h na dobę, by wydobyć pluton ze zużytych prętów paliwowych.

Dylemat Waszyngtonu: Cena Stabilizacji

RYZYO: Atomowy Tajwan to ryzyko prewencyjnego ataku ChRL i wybuchu wojny, w którą USA zostałyby wciągnięte.

Wolny Tajwan

EFEKT DOMINA: Jeśli Tajwan zdobędzie broń, Japonia i Korea Południowa natychmiast zażądają tego samego.

Regionalny Pokój

DECYZJA CIA: Aby utrzymać status quo, USA musiały zneutralizować ambicje swojego sojusznika. Potrzebowali wtyczki wewnątrz programu.

Kret w Sercu Programu: Pułkownik Chang Sen-i

NAZWISKO: Chang Sen-i

STANOWISKO: Zastępca dyrektora INER

STATUS: Jeden z czterech najważniejszych ludzi w programie.

PROFIL:

Etniczny Hakka, rodowity Tajwańczyk. Cieszył się bezgranicznym zaufaniem reżimu Kuomintangu.

REKRUTACJA: Zwerbowany przez CIA podczas studiów w University of Tennessee.

ZAKRES WIEDZY: Pełny dostęp. Lokalizacja plutonu, postępy prac nad głowicami, harmonogramy. Przekazywał Amerykanom instrukcje, gdzie szukać dowodów ukrycia programu podczas inspekcji.

CIA ASSET

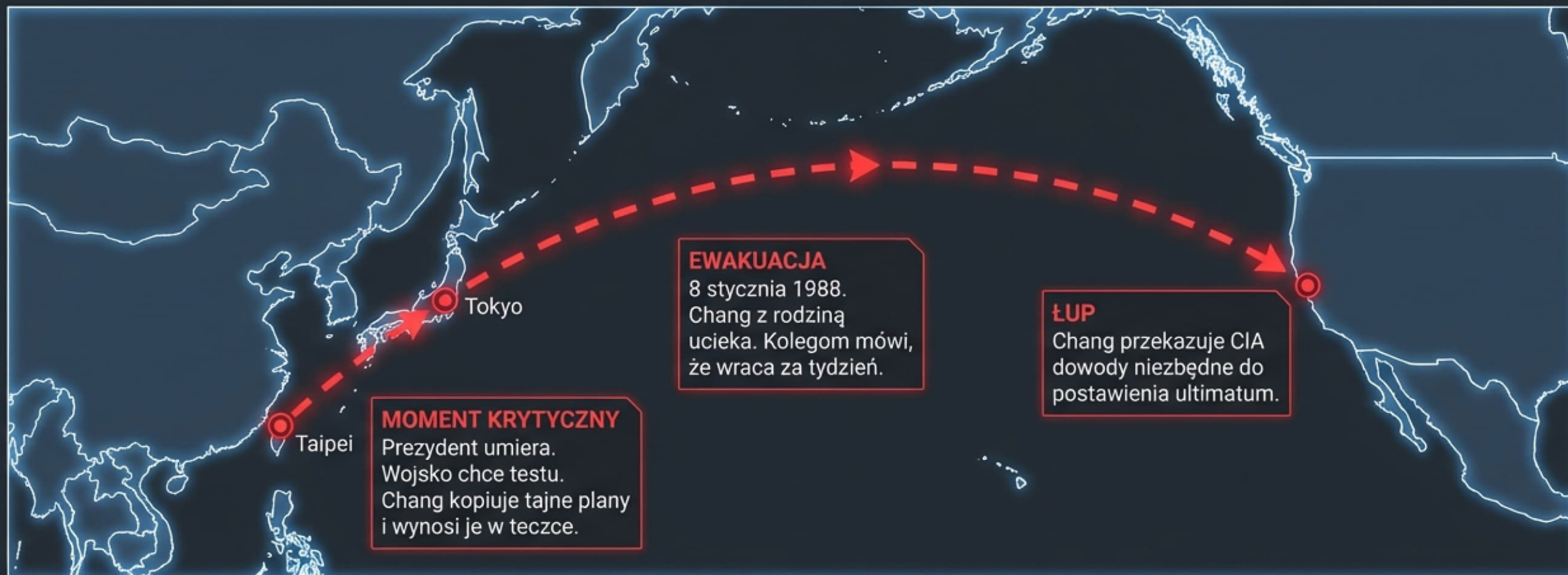
38° 52' N

24° 52' N

24° 52' N

Zdrada i Ucieczka: Styczeń 1988

5 STY 1988:
KRYZYS W TAJPEI

8 STY 1988:
LOT DO TOKYO

10 STY 1988:
PRZYLOT DO USA

12 STY 1988:
DOWODY W WASZYNGTONIE

Ultimatum Reagana: Koniec Marzeń o Potędze

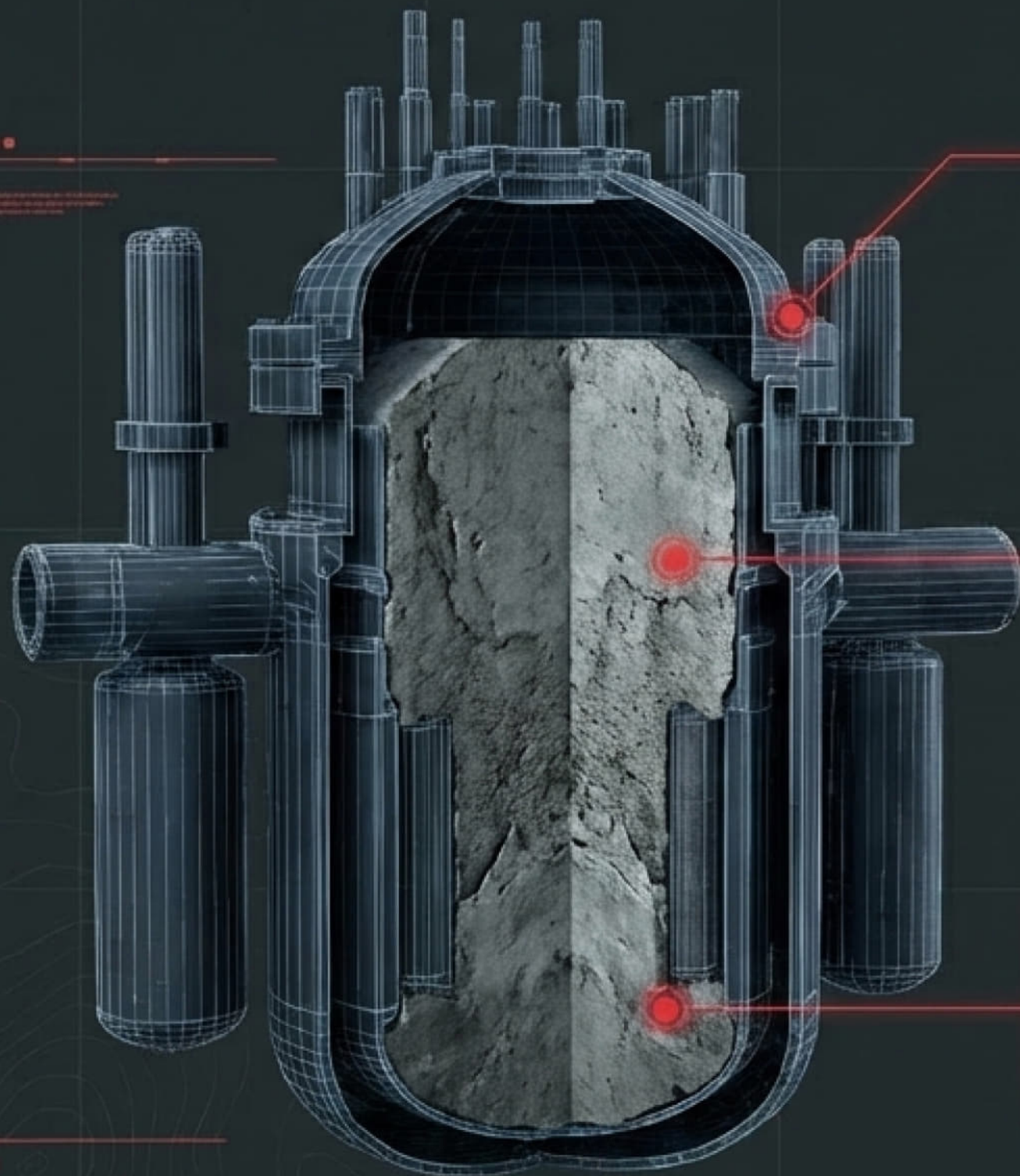
**”Naruszyliście uzgodnienia.
Zlikwidujecie reaktor i oddacie
pluton. Jeśli nie – zrywamy
współpracę wojskową
i zostawiamy was samych.”**

REAKCJA: Reagan, mimo sympatii do Tajwanu, musiał
ROBOTO MONO pilnować amerykańskiego prymatu.

KAPITULACJA: Nowy prezydent Lee Teng-hui, zszokowany skalą
INTER wycieku danych, nie miał wyboru. Gospodarka i
obrona zależały od USA. Musiał się ugiąć.

Betonowy Sarkofag w Longtan

EGZEKUCJA

Amerykańscy agenci i inżynierowie wkraczają do INER, aby nadzorować demontaż.

SYMBOL

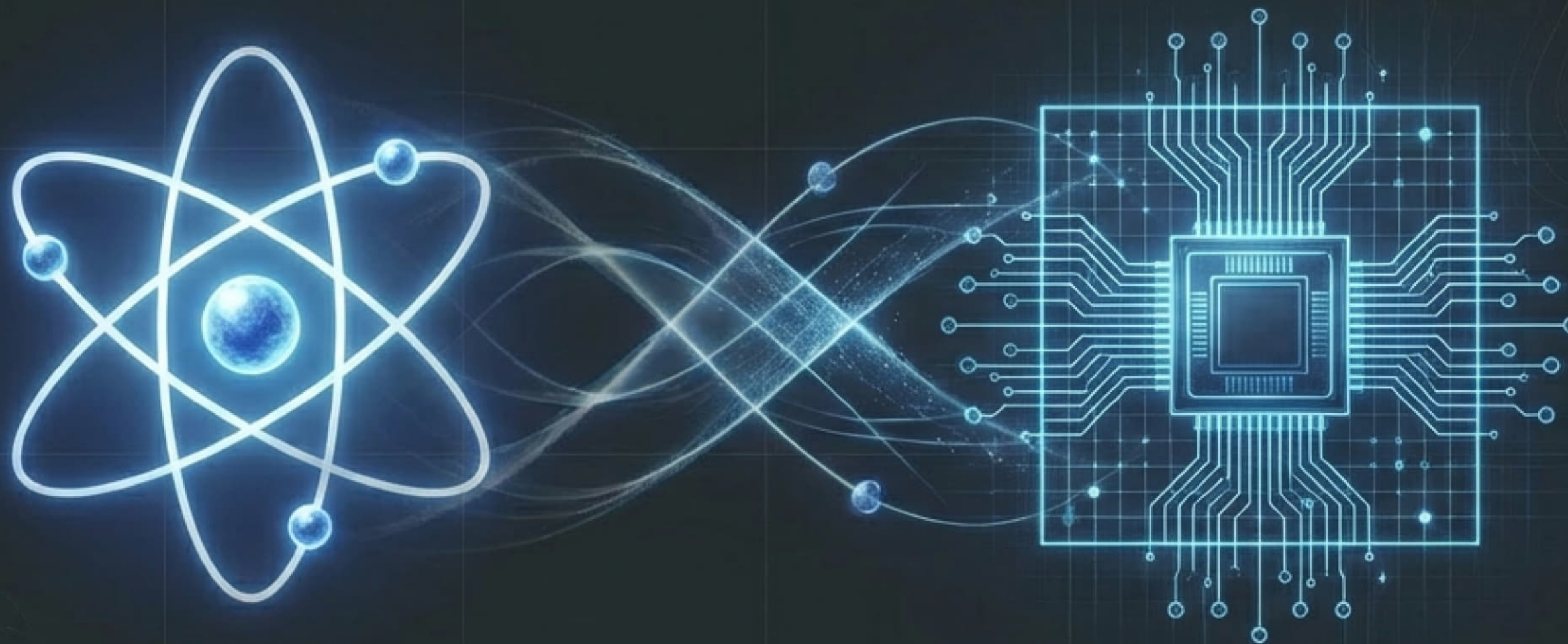
Komora reaktora zostaje zalana dziesiątkami ton betonu. Sarkofag ten stoi do dziś jako pomnik utraconej suwerenności.

IRONIA

Czynność wykonali własnymi rękami tajwańscy naukowcy, niszcząc dorobek dwóch dekad swojej pracy.

TOP SECRET
/ SARCOPHAGUS

Zmiana Paradygmatu: Od Atomu do Krzemu

PUSTKA PO BOMBIE

Tajwan, pozbawiony atomowego straszaka, musiał znaleźć inną metodę, by zmusić świat do obrony jego istnienia.

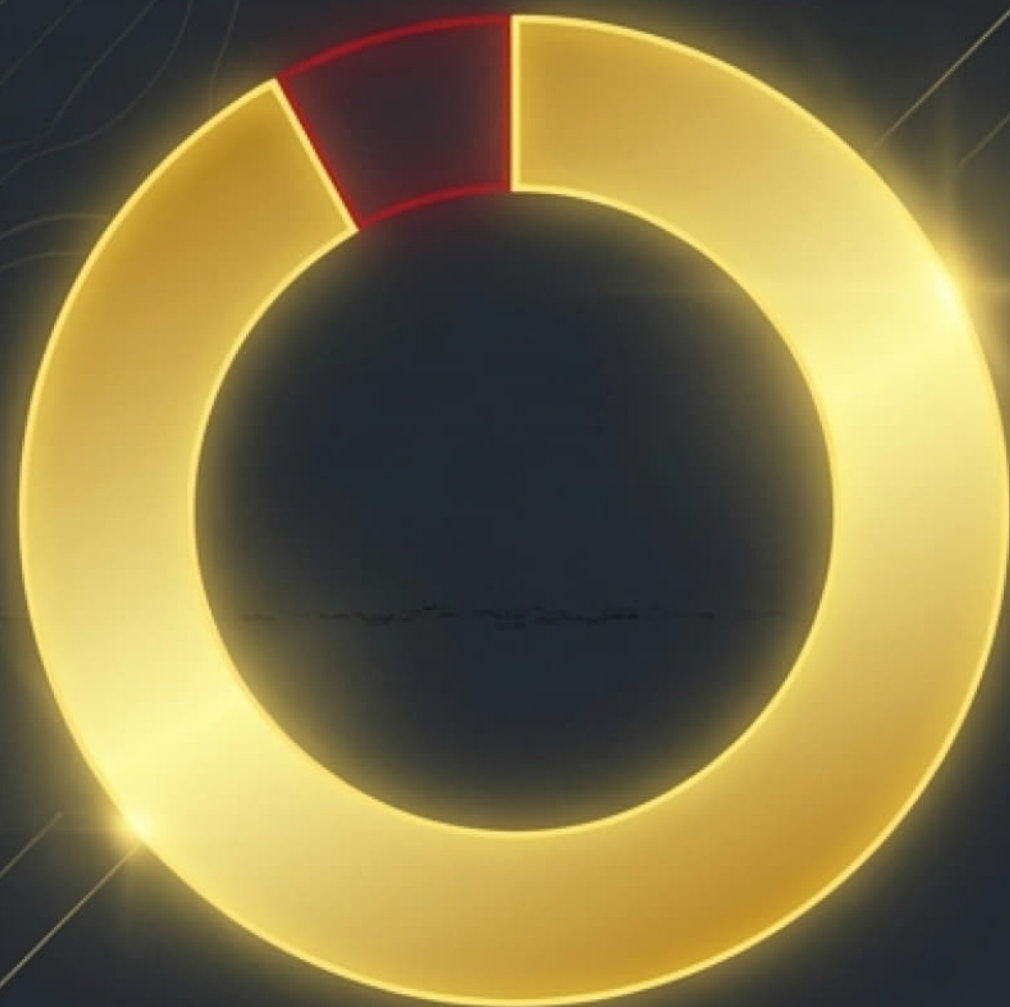
NOWA STRATEGIA

Zamiast siły militarnej – niezbędność ekonomiczna.

KRZEMOWA TARCZA Rozwój TSMC. Wykorzystanie upadku japońskiego modelu półprzewodników i wizjonerstwo tajwańskich polityków.

TOP SECRET
/ SILICON SHIELD

Reszta Świata 8%

TSMC (Tajwan) 92%

Udział w rynku najbardziej
zaawansowanych czipów

Współczesna Polisa: TSMC Rządzi Światem

GLOBALNE UZALEŻNIENIE:

Funkcjonowanie światowej gospodarki zależy od fabryk na Tajwanie.

WYMUSZONE PRZYMIERZE:

USA muszą bronić Tajwanu nie z powodu traktatów czy sentymentów, ale z konieczności utrzymania dostaw czipów.

PARADOKS:

Tajwan stał się bogatym, demokratycznym "tygrysem", ale jego bezpieczeństwo nadal zależy od zewnętrznego patrona.

Osąd Historii: Bohater czy Zdrajca?

PROSPERITY INDEX: HIGH

**TOP SECRET
SILICON SHIELD**

LOS CHANGA: Żyje w USA w programie ochrony świadków.
Twierdzi, że zapobiegł wojnie i ocalił swój naród.

OSKARŻENIE: Krytycy twierdzą, że sprzedał suwerenność Tajwanu.
Kupił pokój, ale za cenę wiecznej zależności.

RZECZYWISTOŚĆ: Chang oddał klucze do przetrwania obcemu mocarstwu.
Tajwan jest dziś bezbronny i zdany na łaskę Waszyngtonu.

Lekcja Geopolityki: Suwerenność jest Dana i Odbierana

**TOP SECRET
SILICON SHIELD**

WNIOSEK:

Suwerenność nie jest prawem – jest zdolnością.

ZASADA:

Gdy powierzasz swoje przetrwanie komuś potężniejszemu, skazujesz się na niepewność. Stajesz się pionkiem.

PERSPEKTYWA:

Historia TSMC i reaktora w Longtan to ta sama historia opowiedziana różnymi historiami opowiedziana różnymi środkami. To walka o bycie niezbędnym w systemie, w którym nie ma sentymentów.

Podsumowanie: Betonowy Nagrobek Iluzji

Betonowy sarkofag w Longtan jest nagrobkiem dla twierdzenia, że mały kraj może całkowicie zaufać supermocarstwu.

**Bezpieczeństwo Polski, podobnie jak Tajwanu, jest usługą świadczoną przez hegemonia.
Walutą jest posłuszeństwo.**